

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa T. D.

przeciwko Z. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym 2 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 2 grudnia 2020 r., sygn. akt I ACa 368/20,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od Z. B. na rzecz T. D. kwotę 109 000 zł, w pozostałej zaś części powództwo oddalił.

Zaskarżonym wyrokiem z 2 grudnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację pozwanego od powyższego wyroku.

Skargę kasacyjną pozwany oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 11 zd. 1 i art. 246 k.p.c. oraz prawa materialnego: art. 6, art. 74 § 2, art. 720 § 1 oraz art. 720 § 1 w zw. z art. 65 § 2 k.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że jest ona „oczywiście uzasadniona co do zarzutów naruszenia prawa materialnego i prawa procesowego, to jest:

(a) art. 11 kpc poprzez nieprawidłowe zastosowanie i ustalenie wiążącego wpływu wyroku Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 17 czerwca 2015 r., w sytuacji gdy w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądu cywilnego nie wchodzi czyn opisany w sentencji karnego wyroku skazującego, a podstawa faktyczna rozstrzygnięcia sprawy cywilnej była odmienna, co skutkować winno poczynieniem własnych ustaleń przez Sąd Okręgowy w oderwaniu od sprawy karnej i na podstawie dowodów zgromadzonych w aktach sprawy;

(b) art. 74 § 1 kc w zw. z art. 720 § 2 kc w brzmieniu obowiązującym w czasie dokonania czynności prawnej poprzez nieprawidłowe zastosowanie i uwzględnienie powództwa w sprawie na podstawie zeznań stron mimo zakazu dowodowego ograniczającego możliwość przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności prawnej (...) z uwagi na to, że umowa pożyczki przenosząca 500 zł winna być stwierdzona pismem;

(c) art. 117 § 2 kc w zw. z art. 118 kc poprzez błędne zastosowanie i uwzględnienie powództwa, w sytuacji, gdy roszczenie dochodzone przez powoda uległo przedawnieniu, a pozwany złożył skuteczny zarzut przedawnienia (...)."

W odpowiedzi na skargę powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania bądź o oddalenie skargi, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie poprzez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają

przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sposób w jaki należy prawidłowo uzasadnić wniosek był przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Skarżący, powołując się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych w skardze przepisów (przepisu) prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, nie publ.); uzasadnienie tej przesłanki powinno koncentrować się na wykazaniu tak rozumianej „oczywistości” zasadności skargi. Jednocześnie, uzasadnienie wniosku nie może sprowadzać się do powtórzenia, choćby w zmodyfikowanej formie, uzasadnienia podstaw kasacyjnych, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności.

Uzasadnienie wniosku pozwanego nie odpowiada tym wymaganiom, sprowadzając się do powtórzenia niektórych zarzutów kasacyjnych oraz części ich uzasadnienia tylko odmiennie zredagowanego. Ze względu na charakter przedstawionej argumentacji prawnej (zwłaszcza w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 11 k.p.c.) ocena wniosku nie byłaby możliwa bez szczegółowego zbadania sprawy i jednoczesnej analizy podstaw skargi, co na obecnym etapie postępowania było niedopuszczalne. Pozwany pominął konieczną przy powołaniu się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. argumentację prawną, przekonującą o „oczywistej” zasadności wniesionego środka zaskarżenia, zapominając, że rolą Sądu Najwyższego nie jest weryfikowanie prawidłowości podstawy faktycznej ani prawnej prawomocnych orzeczeń sądowych.

Należy podkreślić, że przedmiotem postępowania karnego, w ramach którego zapadł prawomocny wyrok skazujący pozwanego za doprowadzenie powoda do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 109 000 zł, były te same czynności prawne dokonane między stronami, które stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. W obydwu postępowaniach zasadnicze znaczenie miały pisemne oświadczenia pozwanego (k. 7-8 niniejszych

akt i k. 8-9 akt sprawy karnej II K 1130/14). Trzeba też mieć na uwadze stanowisko pozwanego w sprawie karnej (zob. k. 488, 479, 583 akt II K 1130/14).

Drugie oświadczenie pozwanego, tj. z dnia 26 lutego 2009 r., w którym jest mowa o łącznej kwocie 109 000 zł i zobowiązaniu się do jej zwrotu (k. 8) ma znaczenie także dla oceny przerwania biegu przedawnienia roszczenia powoda o zwrot pożyczki (art. 123 § 1 pkt 2 k.c. w zw. z art. 124 § 1 k.c.). Termin przedawnienia, zważywszy na przepisy mające w tej sprawie zastosowanie, wyniósł 10 lat i przed jego upływem powód wytoczył powództwo.

Z omówionych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o zwrocie kosztów postępowania kasacyjnego należnych powodowi zostało oparte na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).